

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykddato: 03.07.2018

Versjon 6

revidert den: 03.07.2018

Avsnitt 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

- **1.1 Produktidentifikator**
- Handelsnavn: **PO4-1 TP**
- Artikkelnummer: 251410
- **1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes**
- **Bruk av stoffet/ tilberedning** Reagens for vannanalyse
- **1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**
- **Produsent/leverandør:**
Xylem Analytics Germany GmbH
WTW
Dr.-Karl-Slevogt-Straße 1
82362 Weilheim
Germany
Tel. +49 881 183-0
- **Avdeling for nærmere informasjon:** E-Mail: Info.WTW@Xyleminc.com
- **1.4 Nødtelefonnummer** Chemtrec (USA & Canada) 800-424-9300 (INTERNATIONAL) 001 703-527-3887

Avsnitt 2: Fareidentifikasjon

- **2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen**
- **Klassifisering i henhold til EC-forskrift nr.1272/2008**

GHS06 Dødningshode med korslagte knokler

Acute Tox. 3 H331 Giftig ved innånding.

GHS05 Etsende virkning

Skin Corr. 1A H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

Eye Dam. 1 H318 Gir alvorlig øyeskade.

- **2.2 Merkingselementer**
- **Merking iht. bestemmelse (EC) Nr. 1272/2008** Produktet er klassifisert og merket i henhold til CLP-forordningen.
- **Farepiktogrammer**

GHS05

GHS06

- **Varselord** Fare
- **Farebestemmende komponenter ved etikettering:**
dipotassium disulfate
- **Faresetninger**
H331 Giftig ved innånding.
H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
- **Sikkerhetssetninger**
P261 Unngå innånding av støv.
P280 Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller.
P303+P361+P353 IF ON SKIN (or hair): Take off immediately all contaminated clothing. Rinse skin with water or shower.
P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.

(fortsatt på side 2)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 03.07.2018

Versjon 6

revidert den: 03.07.2018

Handelsnavn: PO4-1 TP

(fortsatt fra side 1)

P308+P313 Ved eksponering eller mistanke om eksponering: Søk legehjelp.
P405 Oppbevares innelåst.

· **2.3 Andre farer** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

· **Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**

Denne blandingen inneholder ingen stoffer som regnes som persistente, bioakkumulerende eller toksiske (PBT), eller som svært persistente og svært bioakkumulerende (vPvB), i henhold til kriteriene i REACH-forskriftens vedlegg XIII.

Avsnitt 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

· **3.2 Stoffblandinger**

· **Beskrivelse:** Blanding av organiske og uorganiske forbindelser

· **Farlige innholdsstoffer:**

CAS: 7790-62-7 EINECS: 232-216-8	dipotassium disulfate	 Acute Tox. 3, H331; Skin Corr. 1A, H314; Eye Dam. 1, H318	70-80%
-------------------------------------	-----------------------	---	--------

· **Ytterligere informasjoner:** Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i kapittel 16.

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

· **4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**

· **Generelle informasjoner:** Klær som er tilsølt med produktet må fjernes omgående.

· **Etter innånding:** Tilførsel av frisk luft eller surstoff; søk legehjelp.

· **Etter hudkontakt:**

Vask straks av med mye vann.

Legebehandling er nødvendig straks, da ikke behandlede etsinger fører til sår som er vanskelig å helbrede.

· **Etter øyekontakt:**

Skyll øynene med åpne øyenlokk i flere minutter under rennende vann.

Tilkall lege straks.

· **Etter svelging:**

Skyll munnen og drikk rikelig med vann.

Ikke få pasienten til å kaste opp. Tilkall lege straks.

· **4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede**

svimerker

ved innånding:

Hoste

Åndedrettsbesvær

absorpsjon

ved absorpsjon av store mengder:

Kvalme

brekninger

Mage-tarm-besvær

Fortumlet

Svimmelhet

· **Farer**

Fare for mageperforasjon.

Fare for lungeødem.

· **4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig**

Ved svelging, hhv. oppkast, fare for inntrenging i lungene.

Senere pasient mht lungebetennelse og lungeødem.

Avsnitt 5: Brannslukkingstiltak

· **5.1 Slukningsmidler**

· **Egnede slukningsmidler:** Brannslukningstiltak tilpasses omgivelsene.

· **5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen**

Produktet er ikke brennbart.

Ved opphetning og i tilfelle av brann er dannelse av giftige gasser mulig.

Svoveloksyder (SO_x)

Dikaliumoksid

Kullmonoksyd og kulldioksyd

(fortsatt på side 3)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 03.07.2018

Versjon 6

revidert den: 03.07.2018

Handelsnavn: PO4-1 TP

(fortsatt fra side 2)

- **5.3 Råd til brannmannskaper**
- **Spesielt verneutstyr:**
Bær åndedrettsbeskyttelse egnet for omgivelsesluften.
Bær hel beskyttelsesdrakt.
- **Ytterligere informasjoner**
Samle sammen kontaminert slukningsvann for seg, må ikke komme ned i kloakker eller avløp.
Utbrente rester og kontaminert slukningsvann må bortskaffes i.h.t. myndighetenes forskrifter.
Brann i omgivelsene kan frigjøre farlig damp.

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

- **6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner**
- **Råd til andre personer enn nødhjelpspersonell:**
Ta på beskyttelsesdrakt. Hold ubeskyttede personer borte.
Unngå kontakt med stoffet.
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
Bruk åndedrettsbeskyttelse ved innvirkning av damper/støv/aerosol.
- **Råd til nødhjelpspersonell:** Verneutstyr: se avsnitt 8
- **6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø** Forhindre at produktet kommer ned i kloakk eller vassdrag.
- **6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing**
Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
Ta opp mekanisk.
Bortskaff kontaminert matereriale som avfall i.h.t. punkt 13.
- **6.4 Henvisning til andre avsnitt**
Informasjoner om personlig beskyttelsesutstyr, se kapittel 8.
Informasjoner om bortskaffelse/deponering, se kapittel 13.

Avsnitt 7: Håndtering og lagring

- **7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering**
- **Råd om trygg håndtering:**
Beholderne må åpnes og håndteres forsiktig.
Sørg for god ventilasjon/avsugning på arbeidsplassen.
Unngå støvdannelse.
- **Hygienetiltak:**
Støv/røyk/tåke må ikke innåndes.
Må ikke komme i kontakt med øyne, huden eller klær.
Tilsølte klær må fjernes straks.
Vask hendene før arbeidspausen og ved arbeidets slutt.
Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet.
- **7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter**
- **Lagring:**
- **Krav til lagerrom og beholdere:** Lagres på et kjølig sted.
- **Informasjoner om felles lagring:** Ikke nødvendig.
- **Ytterligere informasjoner om lagervilkårene:**
Oppbevares under lås og lukke, eller kun tilgjengelig for sakkyndige personer eller personer i oppdrag av sakkyndige.
Beskyttes mot varme og direkte solpåvirkning.
Beskyttes mot lyspåvirkning.
Lagres tørt.
Beskyttes mot luftfuktighet og vann.
- **Anbefalt lagertemperatur:** 20°C +/- 5°C
- **7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

- **8.1 Kontrollparametrer**

- **Komponenter med grenseverdier for arbeidsplass som må overholdes:**

CAS: 28300-74-5 potassium antimony(III) oxide tartrate trihydrate

AG | Langtidsverdi: 0,5 mg/m³
som Sb, K

(fortsatt på side 4)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 03.07.2018

Versjon 6

revidert den: 03.07.2018

Handelsnavn: PO4-1 TP

(fortsatt fra side 3)

- **Anbefalte overvåkingsprosedyrer:**
Metodene for måling av atmosfæren på arbeidsplassen må oppfylle kravene i standardene DIN EN 482 og DIN EN 689.
- **Ytterligere informasjon:** Basis: listene som var gyldige ved oppstillingen.
- **8.2 Eksponeringskontroll**
- **Tekniske tiltak:**
Tekniske tiltak og egnede arbeidsforhold bør prioriteres før bruk av personlig verneutstyr.
Se punkt 7.
- **Personlig verneutstyr:**
- **Åndedrettsvern:** Bruk åndedrettsbeskyttelse ved innvirkning av damper/støv/aerosol.
- **Anbefalt filterapparat for kort tids bruk:** Filter P3
- **Håndvern:**
Beskyttelseshansker
Det anbefales forebyggende hudbeskyttelse gjennom bruk av hudbeskyttelsesmiddel.
Etter bruk av hansker må man benytte hudrense- og hudpleiemidler.
- **hanskemateriale**
Nitrilkautsjuk
Anbefalt materialtykkelse: $\geq 0,11$ mm
- **gjennomtrengingstid for hanskemateriale**
Verdi for gjennomtrengelighet: Level ≤ 1 (10 min)
Den nøyaktige holdbarhetstiden må bringes på det rene hos hanskeprodusenten og overholdes.
- **Øyevern:** Tettsittende vernebrille
- **Kroppvern:** Beskyttelsesdrakt, motstandsdyktig mot syre
- **begrenset og kontrollert miljøeksponering** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

· 9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper	
· Utseende:	
Form:	Pulver
Farge:	Hvit
· Lukt:	Uten lukt
· Luktterskel:	Ikke brukbar.
· pH-verdi (31,3 g/l) ved 20°C:	1,2
· Smeltepunkt/smelteområde:	Ikke bestemt.
· Kokepunkt/kokeområde:	Ikke bestemt.
· Flammepunkt:	Ikke brukbar.
· Antennelighet (fast, gassformet):	Produktet er ikke brennbart.
· Spaltningstemperatur:	Ikke bestemt.
· Selvantennelighet:	Produktet er ikke selvantennelig.
· Eksplisjonsfare:	Produktet er ikke eksplisjonsfarlig.
· Eksplisjonsgrenser:	
Nedre:	Ikke brukbar.
Øvre:	Ikke brukbar.
· Oksidasjonsegenskaper:	ingen
· Damptrykk:	Ikke brukbar.
· Tetthet ved 20°C:	2,38 g/cm ³
· Relativ tetthet:	Ikke bestemt.
· Damptetthet:	Ikke brukbar.
· Fordampingshastighet:	Ikke brukbar.
· Løslighet i / blandbarhet med vann:	Løslig.
· Fordelingskoeffisient (n-oktanol/vann):	Ikke brukbar.
· Viskositet:	Ikke brukbar.

(fortsatt på side 5)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 03.07.2018

Versjon 6

revidert den: 03.07.2018

Handelsnavn: PO4-1 TP

(fortsatt fra side 4)

· Dynamisk:	Ikke brukbar.
· Kinematisk:	Ikke brukbar.
· Løsningsmiddelandel:	
Organiske løsningsmidler:	0,0 %
Andel faste stoffer:	100,0 %
· 9.2 Andre opplysninger	Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet** se avsnitt 10,3
- **10.2 Kjemisk stabilitet**
Stabil ved omgivelsestemperatur.
følsom overfor fukt
Lysfølsom
luftfølsom
- **10.3 Risiko for farlige reaksjoner** Vannholdig løsning reagerer surt.
- **10.4 Forhold som skal unngås** Sterk oppvarming (nedbrytning)
- **10.5 Uforenlige materialer** metaller
- **10.6 Farlige nedbrytingsprodukter** se avsnitt 5

Avsnitt 11: Toksikologiske opplysninger

- **11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger**
- **Akutt giftighet**
Klassifikasjon i henhold til beregningsprosedyre:
Giftig ved innånding.

· Akutt toksisitetsestimat (ATE_(MIX)) - Beregningsmetode:		
Inhalativ	CLP ATE _(MIX)	0,7 mg/l/4h (dust)
· Klassifiseringsrelevante LD/LC50-verdier:		
CAS: 7790-62-7 dipotassium disulfate		
Oral	LD50	2500 mg/kg (ATE) (Read across 7664-93-9: LD ₅₀ (rat) = 2140 mg/kg, ECHA)
Inhalativ	LC50	0,5 mg/l/4h (ATE) (Aerosol) (Read across 7664-93-9: LD ₅₀ (rat, 4h) = ~ 850 mg/m ³ , ECHA)

- **Primær irritasjonsvirkning:**
- **Hudetsing/hudirritasjon**
Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
- **Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon**
Gir alvorlig øyeskade.
Risiko for blindhet!
- **Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Informasjon om følgende grupper med potensielle virkninger:**
- **CMR-virkninger (kreftfremkallende virkninger, arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige virkninger)**
Følgende uttalelser gjelder blandingen:
- **Arvestoffskadelig virkning på kjønnseller** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Kreftframkallende egenskap** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Reproduksjonstoksitet** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **STOT – enkelteksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **STOT – gjentatt eksponering** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Aspirasjonsfare** Basert på tilgjengelige data, klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.
- **Mer informasjon om toksisitet:**
Ved svelgning sterk etsende virkning av munnhulen og svelget, såvel som fare for perforasjon av spiserøret og magen.

 NO
 (fortsatt på side 6)

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 03.07.2018

Versjon 6

revidert den: 03.07.2018

Handelsnavn: PO4-1 TP

(fortsatt fra side 5)

Avsnitt 12: Økologiske opplysninger

- **12.1 Giftighet**
- **Akvatisk toksisitet:** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **Toksitet for bakterier** sulfater toksisitet > 2,5 g/l
- **Øvrig informasjon:**
giftig for fisk
sulfater > 7 g/l
molybdenforbindelser generelt: > 25 mg/l
- **12.2 Persistens og nedbrytbarhet** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.3 Bioakkumuleringsevne** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.4 Mobilitet i jord** Ikke noe mer relevant informasjon tilgjengelig.
- **12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering**
Denne blandingen inneholder ingen stoffer som regnes som persistente, bioakkumulerende eller toksiske (PBT), eller som svært persistente og svært bioakkumulerende (vPvB), i henhold til kriteriene i REACH-forskriftens vedlegg XIII.
- **12.6 Andre skadevirkninger**
Skadelig virkning som følge av endret pH.
Bør helst ikke tilføres miljøet. Emisjon i miljøet bør unngås.
- **Vannfare:**
Ikke la stoffet komme ufortynnet ned i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakker.
Må ikke komme ufortynnet eller unøytralisert ned i spillvann eller i avløpsgrøft.

Avsnitt 13: Sluttbehandling

- **13.1 Avfallsbehandlingsmetoder**
- **Anbefaling:**
Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsavfall. Må ikke komme ned i kloakk.
Overgis oppsamling av spesialavfall eller bringes til oppsamlingssted for problemavfall.
- **Europeiske avfallslisten**
16 05 06* laboratoriekjemikalier som består av eller inneholder farlige stoffer, herunder blandinger av laboratoriekjemikalier
- **Ikke rengjort emballasje:**
- **Anbefaling:** Deponering i henhold til myndighetenes forskrifter.
- **Anbefalt rengjøringsmiddel:** Vann, eventuelt med tilsetning av rengjøringsmidler.

Avsnitt 14: Transportopplysninger

• 14.1 UN-nummer:	UN2923
• ADR, IMDG, IATA	
• 14.2 FN-forsendelsesnavn	2923 ETSSENDE FAST STOFF, GIFTIG, N.O.S. (dipotassium disulfate)
• ADR	
• IMDG, IATA	CORROSIVE SOLID, TOXIC, N.O.S. (dipotassium disulfate)
• 14.3 Transportfareklasse(r)	
• ADR	
• klasse	8 (CT2) Etsende stoffer
• Fareseddel	8+6.1
• IMDG	
• Class	8 Etsende stoffer

(fortsatt på side 7)

NO

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 03.07.2018

Versjon 6

revidert den: 03.07.2018

Handelsnavn: PO4-1 TP

(fortsatt fra side 6)

· Label	8/6.1
· IATA	
 	
· Class	8 Etsende stoffer
· Label	8 (6.1)
· 14.4 Emballasjegruppe: · ADR, IMDG, IATA	II
· 14.5 Miljøfarer · Marine pollutant:	Nei
· 14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk · Kemler-tall: · EMS-nummer: · Segregation groups · Stowage Category · Stowage Code	Advarsel: Etsende stoffer 86 F-A,S-B Acids B SW2 Clear of living quarters.
· 14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-regelverket	Ikke brukbar.
· Transport/ytterligere informasjon:	
· ADR · Begrenset mengde (LQ) · Unntatte mengder (EQ)	1 kg Kode: E2 Maksimal nettovekt per inneremballasje: 30 g Maksimal nettovekt per ytteremballasje: 500 g
· Transportkategori · Tunnel restriksjonskode	2 E
· IMDG · Limited quantities (LQ) · Excepted quantities (EQ)	1 kg Code: E2 Maximum net quantity per inner packaging: 30 g Maximum net quantity per outer packaging: 500 g

Avsnitt 15: Opplysninger om regelverk

· **15.1 Særlige bestemmelser / særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen**

· **EF-forordning nr. 1005/2009 om stoffer som bryter ned ozonlaget:**

ingen av innholdsstoffene er listet opp

· **Direktiv 2012/18/EU (SEVESO III):**

· **Navngitte farlige stoffer - vedlegg I** ingen av innholdsstoffene er listet opp

· **Seveso kategori** H2

· **EU-forordning nr. 649/2012**

ingen av innholdsstoffene er listet opp

· **Informasjoner om arbeidsinnskrenkning:** Observer beskjeftigelsesinnskrenkningene for ungdommer.

· **15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet** En kjemisk sikkerhetsvurdering er ikke utført.

* Avsnitt 16: Andre opplysninger

Opplysningene er basert på vårt kjennskap i dag. De utgjør dog ingen forsikring om produkttegenskaper og er ikke grunnlag for noe kontraktsmessig rettsforhold.

· **Relevante satser**

H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

(fortsatt på side 8)

— NO —

Sikkerhetsdatablad

iflg. forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikkel 31

Trykkdato: 03.07.2018

Versjon 6

revidert den: 03.07.2018

Handelsnavn: PO4-1 TP

(fortsatt fra side 7)

H318 Gir alvorlig øyeskade.

H331 Giftig ved innånding.

· **Opplæringstips** Operatører og fraktførere må gis tilstrekkelig informasjon, instruksjoner og opplæring

· **Forkortelser og akronymer:**

EC50: effective concentration, 50 percent (in vivo)

STOT: spesifikk målorgantoksisitet

SE: enkelteksponering

RE: gjentatt eksponering

EC50: halvparten av maksimal effektiv konsentrasjon

IC50: halvparten av maksimal inhiberende konsentrasjon

NOEL eller NOEC: Ingen observert effektnivå eller -konsentrasjon

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Acute Tox. 3: Akutt giftighet – Kategori 3

Skin Corr. 1A: Hudetsing/hudirritasjon – Kategori 1A

Eye Dam. 1: Alvorlig øyeskade / øyeirritasjon – Kategori 1

· **Kilder**

Data er hentet fra sikkerhetsdatablader, referansemateriale og faglitteratur.

ECHA: European CHemicals Agency <http://echa.europa.eu>

· * **Data forandret i forhold til forrige versjon**